

Výroční zpráva Poradny pro integraci 2000

1.	ZÁKLADNÍ INFORMACE O ORGANIZACI	2
2.	ČINNOST NAŠÍ ORGANIZACE LZE ROZČLENIT DO NÁSLEDUJÍCÍCH OBLASTÍ:	3
3.	TÝM PPI	4
4.	KLIENELA	4
5.	HLAVNÍ AKTIVITY	5
	SOCIÁLNÍ PORADENSTVÍ	5
	PRÁVNÍ PORADENSTVÍ	6
	KOMUNITNÍ ČINNOST	6
	MULTIKULTURNÍ AKCE REALIZOVANÉ PORADNOU PRO INTEGRACI	8
	AKCE SPOLUPOŘÁDANÉ PPI	9
	DALŠÍ AKTIVITY	9
6.	FINANČNÍ ZPRÁVA	11
7.	PLÁNOVANÉ AKTIVITY NA ROK 2001	13
8.	SLOVO ZÁVĚREM	13

1. Základní informace o organizaci

Poradna pro integraci (dále jen PPI) je občanské sdružení registrované Ministerstvem vnitra ČR. Je to nevládní nezisková organizace zabývající se pomocí osobám, jimž byl přiznán status uprchlíka na území České republiky při začlenění do naší společnosti.

PPI se v této činnosti zaměřuje na všechny aspekty integrace osob s azylem (azylantů) , a to jak na práci s konkrétními klienty, tak i na aktivity, které směřují k ovlivňování politiky a společenské atmosféry v oblasti uprchlictví.

V této činnosti je PPI podporována pražskou pobočkou Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) a Ministerstvem práce a sociálních věcí. Je jedinou organizací, která se uceleně věnuje lidem, kterým byl udělen azyl na území České republiky.

Hlavním posláním Poradny pro integraci je především pomoci při adaptaci a posléze integraci uprchlíků a ostatních cizinců do nového prostředí, skonečným cílem prevence negativních jevů provázejících uprchlictví, zejména rasismu a xenofobie.

Těžiště práce poradny spočívá v práci v terénu po celé republice podle bydliště klientů. PPI má vytvořeno stabilní schéma organizace práce, kterým se všichni pracovníci řídí. Klientům PPI je poskytována odborná sociální a právní pomoc a také pomoc při vzniku a činnosti komunit uprchlíků a ostatních cizinců v jednotlivých regionech. Naší snahou je podporovat samostatnost a soběstačnost klientů a přispívat k rozvoji jejich schopností a vědomostí při řešení nejrůznějších sociálních situací a při uplatňování jejich občanských práv

Od roku 1999 je činnost PPI rozšířena o komunitní aktivity. Od této doby PPI otevřela svá Komunitní multikulturní centra ve městech Brno a Ústí nad Labem a koncem roku 2000 Komunitní multikulturní centrum v Praze. V těchto centrech poskytují pracovníci PPI odborné sociální a právní poradenství nejen azylantům ale i ostatním cizincům s jiným druhem pobytu.

Na tyto aktivity získala PPI v roce 2000 finanční podporu od Evropské unie, nadace NROS a Holandské ambasády.

2. Činnost naší organizace lze rozčlenit do následujících oblastí:

1. odborná sociální pomoc :

- informování o sociálním systému v České republice,
- pomoc se zapojením do komunity a společenských struktur,
- zprostředkování informací o profesních možnostech,
- pomoc, související s problémy ohledně bydlení,
- doprovod a odborná asistence při komunikaci s úřady,
- spolupráce s Ministerstvem vnitra ČR a Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR

2. odborná právní pomoc:

- informace o právním systému České republiky,
- konzultace a doprovod klientů právníkem při i během podání žádosti o občanství,
- pomoc a poradenství při slučování rodin azylantů,
- právní poradenství a zastupování klientů při porušování jejich lidských a občanských práv,
- připomínkování a komentáře k návrhům zákonů, týkajících se uprchlictví,
- spolupráce s UNHCR (Vysoký komisař pro uprchlíky) v právní oblasti.

3. komunitní činnost

- budování informačního zázemí v Komunitních multikulturních centrech (poskytnutí informačních zdrojů, zprostředkování informací a kontaktů z regionu, atd.)
- kursy a skupinové aktivity, podporující integraci uprchlíků a ostatních cizinců do společnosti,
- pravidelné akce pro děti uprchlíků a cizinců,
- odborné přednášky pro klienty
- přednášky o zemích původu klientů pro českou veřejnost
- multikulturní akce
- etnické večery
- oslavy svátků jednotlivých etnických komunit
- pobyty pro děti, atd.

3. Tým PPI

V současné době tvoří personální základ Poradny pro integraci tým terénních vysokoškolsky vzdělaných odborných pracovníků:

- ředitel
- ekonom
- 2 odborní pracovníci, poskytující služby po celém území Moravy (se sídlem v Brně)
- 2 odborní pracovníci, poskytující služby po celém území Čech (se sídlem v Praze)
- 1 odborný pracovník, poskytující služby v severočeském kraji (se sídlem v Ústí nad Labem)
- 1 komunitní pracovník, působící při Komunitním centru v Ústí nad Labem
- 1 koordinátor KC, působící při KC Brno, Ústí nad Labem a Praha

Platy tohoto týmu byly finančně podořeny UNHCR (sociální pracovníci, ředitel, ekonom) a EU (komunitní pracovníci).

4. Klientela

Od roku 1990 k 31.12. 2000 byl udělen azyl v České republice 2031 jednotlivcům z 55 zemí. V roce 2000 byl azyl udělen 134 osobám Nejúspěšnější žadatelé o azyl pocházeli z Afghánistánu, Běloruska, Arménie, Jugoslávie, Ruska, Ukrajiny a Iráku. 141 azylantům bylo uděleno státní občanství. K 31.12.2000 žilo v ČR 1 192 azylantů.

Poradna pro integraci byla a je ve stálém a intenzivním kontaktu s přibližně 650 klienty s uděleným politickým azylem a přibližně se 100 klienty, kterým již bylo uděleno české občanství. Na základě stabilního zájmu využívají poradenské a další služby PPI také ostatní cizinci, trvale žijící v České republice.

5. Hlavní aktivity

Sociální poradenství

Činnost sociálních pracovníků je rozdělena do dvou oblastí, a to na práci v terénu a poradenskou práci přímo v PPI či Komunitních centrech. Těžištěm první oblasti zůstaly návštěvy klientů v místě jejich bydliště a doprovod klientů na úřady a ostatní instituce při vyřizování osobních záležitostí.

Práce s klienty v terénu se vztahovala na řešení problematiky závažnějšího, obecnějšího charakteru, jako např. vyřizování základních formálních náležitostí klientů s nově uděleným azylem, nově přistěhovaných klientů (evidence adresy trvalého bydliště na cizinecké policii, evidence na úřadu práce, podání žádosti o státní sociální podporu a dávky sociální péče, evidence u zdravotní pojišťovny, pomoc při řešení problémů spojených s obýváním integračních bytů atd.). Pravidelné návštěvy klientů byly uskutečňovány u klientů bydlících v Integračních azylových střediscích (Předlice, Hoštka, Jaroměř, Zastávka u Brna).

Poradenská práce v PPI a Komunitních centrech byla založena na docházce klientů i ostatních cizinců, kteří vyhledali pomoc PPI. Obsahově se jednalo o vyřizování převážně operativních záležitostí v podobě podání informací usnadňujících klientům orientaci v jejich možnostech, povinnostech a procesních záležitostech souvisejících se statutem azylanta či jinou formou pobytu cizinců v ČR, zažádání o občanství ČR, dále s oblastí sociálního zabezpečení, zaměstnanosti, vzdělávání a rekvalifikací, bydlení, zejména prostřednictvím Státního integračního programu. Dalším typem informací poskytovaných klientům byly informace usnadňující prostorovou orientaci a orientaci v neformálních denních aktivitách a společenských návycích v místě bydliště klientů.

Vedle klientů PPI se statutem azylanta postupně vzrostl i počet návštěvníků Komunitních center z řad cizinců s jinou formou pobytu v ČR žijících v ústeckém a jihomoravském regionu. Tito cizinci většinou žádají o poskytnutí jednorázové informace nejčastěji spojené s prodloužením či ukončením jejich pobytu, případně jejich rodinných příslušníků nebo informací o možnostech zaměstnání.

Pracovníci PPI poskytli v roce 2000 celkem cca 10 000 odborných konzultací v sociální a právní oblasti.

Právní poradenství

Poradna pro integraci rozšířila v roce 2000 své aktivity také o koncepčně poskytované právní poradenství, které se zaměřuje především na ochranu před porušováním lidských práv klientů a zprostředkování jejich komunikace s úředníky státní správy. Mezi nejfrekventovanější konkrétní případy tak lze řadit zejména pomoc při slučování rodin, ochranu před odnětím azylu, vyřizování žádostí o státní občanství, problematiku nájmu bytu či ochranu klientů v trestněprávních sporech. Právní pomoc byla poskytována principiálně všem dlouhodobě usazeným cizincům, i když prioritní cílovou skupinou samozřejmě i nadále zůstávají osoby s přiznaným azylem na území ČR.

Z teritoriálního hlediska bylo právní poradenství pravidelně poskytováno v Praze a Komunitních centrech v Ústí nad Labem a Brně. Ve výjimečných případech byla zajištěna osobní návštěva klienta v místě jeho bydliště, eventuelně lokalitě pro něho nejvýhodnější.

Vzhledem k tomu, že se PPI primárně snaží o aktivní integraci svých klientů do majoritní společnosti, nenabízí jim pouhou pasivní akceptaci řešení vzniklých problémů, ale prostřednictvím odborných přednášek vysvětlujících základní teze relevantních právní předpisů (zejména zákon o azylu 325/1999 Sb., zákon o pobytu cizinců 326/1999 Sb. či zákon o nabývání a pozbývání občanství 40/1993 Sb.) usiluje o jejich základní orientaci v právním řádu ČR.

PPI se však nezabývala jen deskripcí stávající právní úpravy azylové a cizinecké problematiky, ale zároveň se snažila ovlivňovat i její momentálně probíhající transformaci. Pracovníci PPI tak participovali na jednáních o novelizaci stávajících zákonů, navrhovali jednotlivým správním orgánům legislativní podněty, upozorňovali na nekompatibilitu předpisů s úpravou platnou v Evropské unii, atd.

Pro zajištění koncepčnosti své práce se PPI snažila koordinovat své kroky s dalšími nevládními organizacemi zabývajícími se obdobnou problematikou. Významnou roli v této otázce měla pravidelná setkání právníků, pořádaná pražskou kanceláří UNHCR, která i v této oblasti představuje pro naši organizaci základního partnera.

Komunitní činnost

Komunitní multikulturní centra PPI v Ústí nad Labem, Praze a v Brně byla otevřena jako nová forma působnosti Poradny pro integraci s cílem naplnění jednoho z dalších aspektů jejího poslání. Komunitní aktivity by měly klientům PPI žijícím na jedné straně pomoci k jejich integraci do lokální (regionální) společnosti, jejíž součástí se stali. Na druhé straně by měly zdejší lokální

(dlouho až příliš homogenní) společnosti pomoci ukázat mnohdy odlišný způsob života klientů založený na jiných kulturně historických modelech.

Uplynulý rok 2000 znamenal posun v komunitní činnosti směrem k aktivnímu přístupu klientů ve vztahu k PPI jako celku. Komunitní centrum tak jimi začalo být (zejména v Ústí nad Labem) považováno za relativně snadno dosažitelné a dostupné místo, ve kterém nejen že mohou využívat nabídku odborného poradenství, ale sami si zde mohou budovat kontakty mezi sebou navzájem a rovněž získávat kontakty a informace o společnosti, do které se integrují. Centra tak postupně začala fungovat jako místa napomáhající k upevnování vlastní identity klientů a jejich vymezování se vůči lokální společnosti, ale zároveň i k jejich snadnější integraci do této společnosti.

Komunitní činnost PPI napomáhá ke zdůraznění významu některých vývojových trendů společnosti. Jde například o pozitivní prvky, které vyplývají ze zvyšující se diference národnostní, etnické a potažmo kulturní a jazykové struktury. Tyto prvky následně obohacují společnost jako celek. Zmíněné vývojové trendy mají globální charakter a v rozvinutější formě je lze sledovat například v zemích Evropské unie. Jejich podporou tak PPI přispívá zároveň k integraci ČR do evropských struktur.

Komunitní aktivity:

- informační a poradenské služby v Komunitních centrech poskytované denně
- možnost využít prostor Komunitních center k setkávání a vzájemné komunikaci uprchlíků i ostatních cizinců
- pravidelné bezplatné kurzy českého jazyka
- kurzy PC s asistencí komunitního pracovníka
- podpora hudebníků z řad klientů (možnost využití námi vybavené zkušebny, pomoc s organizováním hudebního vystoupení)
- akce pro děti uprchlíků a cizinců
- jednorázové akce zaměřené na ženy z řad klientů
- realizace přednášek o novelizovaných zákonech, týkajících se cizinců a uprchlíků
- realizace přednášek o sociálním systému ČR
- organizování multikulturních akcí
- oslavy svátků jednotlivých komunit v prostorách komunitních center

Multikulturní akce realizované Poradnou pro integraci

Africké dobrodružství

15.4.2000 Etnický večer věnovaný Africe, organizovaný africkou komunitou v Ústí nad Labem. Akce se konala v Restauraci DOMA (Ústí nad Labem). Vystoupila zde hudební skupina Nyabinghi Warriours (Gambie), dále hráč na Tam Tam Simon (Angola) a DJ Serge. Během večera byla možnost ochutnat africké jídlo a pití. Akce se zúčastnilo cca 350 návštěvníků.

Reggae party

Výjezdní party pořádané PPI. jako dárek fotbalovému teamu PPI Afrika Sport, hudebnímu seskupení Etnika Prima a všem klientům, kteří poslouchají reggae. Akce se zúčastnilo cca 200 návštěvníků.

Barevná planeta

18.11.2000, Restaurace DOMA, Ústí nad Labem.

Multietnický večer věnovaný desetiletému výročí přijímání uprchlíků do České republiky. V rámci této akce vystoupila řada hudebních skupin - kapely TAM TAM ORCHESTRA, SLUNEČNÍ ORCHESTR, BUSI AND THE BAND RAIN (Zimbabwe), ETNIKA PRIMA (Kongo,ČR), ZOUGLOU (Pobřeží slonoviny), DJ ALBERTO (Honduras).. Během večera byly nabízeny ochutnávky vyrobené našimi klienty, dále zde byla možnost ochutnat etnická jídla a nápoje. Také zde bylo možno nakoupit exotické produkty v Afro Shopu NUBIAN VILAGE, který zajistila organizace Humanitas Afrika. Akce se zúčastnilo přes 500 návštěvníků.

Iako Doma

16.12.2000 Africký večírek v restauraci DOMA (Ústí nad Labem). Probíhalo výstava kreseb dětí uprchlických táborů, výstava fotografií z prostředí uprchlických táborů, video projekce dokumentárních filmů ze zemí postižených válkou, módní přehlídka, vystoupila kapela Nyabinghi Warriors. (Gambie) Akce se zúčastnilo přibližně 300 účastníků.

Nový rok

Oslava Nového roku byla zorganizována klienty v prostorách Komunitních center. Slavnosti byly určeny pro jednotlivé komunity a jejich přátele.

Akce spolupořádané PPI

Plážový večer

31.3.2000 Lucerna Praha. Večer pořádaný Humanistickým hnutím Na Rovinu. PPI se podílela na tomto večeru přípravou části programu - vystoupení kapely ETNIKA PRIMA/hudební skupina, která vznikla za podpory PPI/ bez nároku na honorář.

Swis Cup

1.4.2000 se konal v hale Slavie v Ústí nad Labem pátý ročník o pohár v sálové kopané. Tento pohár získal tým PPI Africa Sport. Akce se konala celý den a završena byla v Činoherním divadle vyhlášením výsledků a koncertem kapel Meva a Jazztaurace. Od příštího roku bude PPI hlavním pořadatelem tohoto turnaje.

Další aktivity

Finanční pomoc

Finanční pomoc klientům, kteří obdrželi azyl a jsou řádnými studenty vysokých škol v ČR./ podpora UNHCR/

Finanční pomoc klientům při získání integračního bytu / podpora UNHCR /
Zvláštní pozornost byla věnována osobám s azylem v obtížnější životní situaci – osamělé matky, staří lidé / finanční podpora UNHCR /

Kooperace se státními institucemi a nevládními organizacemi

Členství ředitelky PPI a jejího zástupce v Komisi ministra vnitra pro přípravu a realizaci politiky vlády ČR v oblasti integrace cizinců a rozvoje vztahů mezi komunitami.

Účast 5 pracovníků PPI v jednotlivých pracovních skupinách při Komisi ministra vnitra pro přípravu a realizaci politiky vlády ČR v oblasti integrace cizinců a rozvoje vztahů mezi komunitami.

Členství PPI v mezinárodní organizaci ECRE.

Spolupráce s partnerskými organizacemi v oblasti uprchlictví

V polovině roku 2000 začala intenzivní spolupráce nevládních organizací působících v oblasti uprchlictví v ČR v rámci společného projektu KONSORCIUM. Cílem tohoto projektu, podporovaného Evropskou Unií, je vytvářet společnou koncepci pomoci uprchlíkům v České republice. Projektu se

spolu s PPI účastní Poradna pro uprchlíky ČHV, Organizace pro pomoc uprchlíkům a Sdružení občanů zabývajících se emigranty.

Dále Poradna pro integraci navázala spolupráci s organizacemi: Člověk v tísní, Humanitas Afrika, Liga etnických menšin a organizací Humanistické hnutí, Komunitní nadací v Ústí nad Labem a informační kanceláří OSN..

Spolupráce s místní státní správou a samosprávou

Fundraising

Vzhledem k rozšiřování působnosti našich aktivit bylo nutné po celý rok také vyhledávat nové možnosti finanční podpory. PPI se celý rok snažila jít cestou systematického vyhledávání potenciálních domácích i zahraničních dárců a sponzorů a diverzifikovat tak své finanční zdroje. V tomto směru v souladu se strategickým plánem organizace budeme pokračovat i nadále.

Public Relations

Během roku 2000 zintenzívněla spolupráce s regionálními i celostátními médii. Ohlas a reakce na činnost PPI zejména v souvislosti s multikulturními aktivitami se objevil nejen v regionálních denících a rádiích, ale také v tisku celostátním a České televizi (příspěvek do cyklu Velký vůz z multikulturní akce Barevná planeta, odvysílaný na ČT 2 v prosinci 2000).

Informační brožura pro uprchlíky

Pro zkvalitnění pomoci klientům vydala PPI v roce 1999 za finanční podpory kanadské ambasády v ČR odbornou brožuru „Informace o sociálním a právním systému v ČR pro osoby s přiznaným postavením uprchlíka“. Tuto brožuru pracovníci PPI průběžně aktualizují a klienti ji mají k dispozici v českém, anglickém, francouzském, perském a ruském jazyce a jazyce paštu.

Budování sítě dobrovolníků

Poradna pro integraci si systematicky vytváří síť dobrovolníků:

A/ z řad vysokoškolských studentů zájímajících se o danou problematiku

B/ z řad azylantů a cizinců s trvalým pobytem

C/ z Dobrovolnických center

6. Finanční zpráva

Poradna pro integraci nevlastnila ke konci roku 2000 žádný nemovitý majetek a ceniny. Z movitého majetku jsou nejvýznamnější 2 osobní automobily.

Finanční podpora pro rok 2000								
	UNHCR	MPSV	EU	MATRA	NROS	SRN	MK	CELKEM
NÁKLADY								
Projekt sociální poradenství								
Osobní náklady								
Mzdy (ředitel, ekonom, sociální pracovník 5x)	1 338 000							1 338 000
Odvody	429 040							429 040
Payroll tax	429 040							
Organizační náklady - 3x kancelář								
kancelářské potřeby	20 000	5 841	10 105					35 946
údržba kanceláří	8 040							8 040
předpokládaná údržba	5 000							5 000
auto - náklady	15 000	12 635	13 000					40 635
bankovní poplatky	2 100							2 100
telekomunikační poplatky	139 950	58 991	17 762					216 703
nájem Praha, Brno, Ústí nad Labem	99 696	147 242	18 000	18 000				301 071
Transalation/Interpretation Costs								
cestovné	180 000	27 656	42 684	11 449				261 789
Projekt Komunitní centra								
Mzdy (komunitní pracovník 3x + koordinátor projektu)			199 195					199 195
odvody			70 162					70 162
administrativní zabezpečení			20 000					20 000
dohody o provedení práce					100 000			100 000
vybavení komunitních center			18 156	49 732				67 888
kulturní kace, vzdělávací akce a			62 900	81 300			30 000	174 200

semináře								
PC			72 224	49 295				121 519
Fax				8 995				8 995
Propagace				10 000				10 000
tisk materiálů				11 229				11 229
Finanční pomoc klientům								
stěhování	150 000							150 000
individuální pomoc	50 400							50 400
stipendia	199 800					108 000		210 600
pomůcky pro studenty ZŠ, SŠ	6 550							6 550
Other supplies/materials/goods	8 750	1 136						9 885
TOTAL	2 652 326	253 500	544 188	240 000	100 000	108 000	30 000	3 928 014

7. Plánované aktivity na rok 2001

Poradna pro integraci bude i nadále pokračovat ve všech aktivitách jako doposud.

- Odborné sociální a právní poradenství
- Aktivní participace na mezinárodním poli v oblasti neziskového sektoru a problematiky uprchlictví
- Rozšíření komunitní činnosti (spolupořádání multikulturních akcí, budování zázemí pro komunitní aktivity v jednotlivých lokalitách, spolupráce na regionální bázi, atd.)
- Realizace odborných přednášek z právní i sociální oblasti pro uprchlíky a ostatní cizince s jinými druhy pobytu
- Kontinuita ve spolupráci s UNHCR ,EU a ECRE.

8. Slovo závěrem

Dovolte poděkovat Vám všem, kteří podporujete snahy naší organizace spoluúčastnit se na budování otevřené, pluralitní a multikulturní občanské společnosti.

Zejména dovolte poděkovat UNHCR (Vysoký komisař pro uprchlíky při OSN, Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR, Ministerstvu kultury ČR, Nadaci rozvoje občanské společnosti Praha, Evropské unii, Holandské ambasádě a ambasádě SRN za finanční podporu činnosti naší organizace, kanceláři Informačního centra OSN a CA IB Sekurities a.s. za věcné dary.

Za celý tým Poradny pro integraci se na další spolupráci těší

Kubíčková Alena
ředitelka PPI